

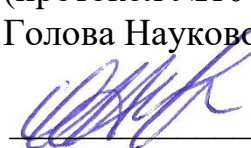
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №10 від 29 серпня 2025 р.)
Голова Науково-методичної ради

 Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРОФЕСІЙНА ПОВЕДІНКА, КОМУНІКАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
НАВЧАННЯ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація: Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія

статус навчальної дисципліни: обов'язкова

код навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ФТ 12

мова навчання: українська

РОЗРОБНИКИ:

Олена ЛАЗАРЄВА, завідувач кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,

olazarieva@uni-sport.edu.ua

Марина МРУГА, доцент кафедри терапії та реабілітації, к.мед.н., доцент

mmruga@uni-sport.edu.ua

Андрій ПАНКОВЕЦЬ, викладач кафедри терапії та реабілітації,

a.pankovets@ukma.edu.ua

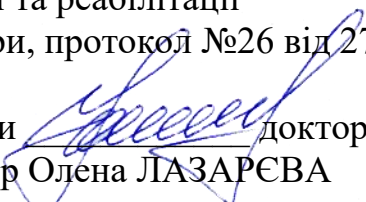
Людмила ТЕРЕЩЕНКО, доцент кафедри психології і педагогіки, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник,

Вадим КОМЛІЧЕНКО, викладач кафедри терапії та реабілітації

РЕКОМЕНДОВАНО:

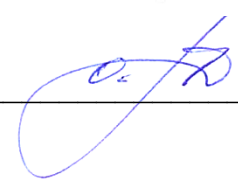
Кафедрою терапії та реабілітації

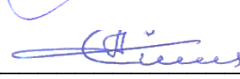
(Засідання кафедри, протокол №26 від 27.08.2025 р.)

Завідувач кафедри доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Ірина ЖАРОВА

Начальник навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей та досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 5 кредити ЄКТС. Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність морально-етичних і моральних правил здійснення реабілітаційної діяльності, а також особливості комунікації та суспільних відносин, які виникають в процесі діяльності фізичних терапевтів.

Основні теми: застосування у професійній діяльності основ законодавства України, яке регламентує діяльність у галузі охорони здоров'я, професійна етика та деонтологія фізичних терапевтів, моделі взаємовідносин в системі «фахівець-пацієнт», фахівець-фахівець, міжнародні стандарти діяльності у практиці фізичних терапевтів, менеджмент у фізичній терапії, вербальна та невербальна комунікація, мотиваційне інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами, зворотній зв'язок, взаємовідносини фахівців з різними категоріями пацієнтів, родичами та між колегами. Основи менеджменту та теорії лідерства. Ефективне менторство та супервізія. Наставництво. Компетентності фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами. Основи громадської, проектної та підприємницької діяльності. Інноваційні технології навчання у вищій школі: сутність, класифікація та освітні підходи. Інтерактивні технології навчання у ЗВО. Технології дослідницького навчання і проектної освіти.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Annotation of educational discipline. The discipline is aimed on the formation of the general and professional competencies defined by the educational and professional program, and on the achievement of the expected learning outcomes. The total volume of the discipline is 3 ECTS credits. The subject of study of the academic discipline is a set of ethical and moral rules for the implementation of rehabilitation activities, as well as the peculiarities of communication and social relations arising in the process of the physical therapists and occupational therapists activity.

Main topics: application in professional activity of the basics of Ukrainian legislation, regulates activities in the health care area, professional ethics and deontology of physical therapists and occupational therapists, concepts of morality, medical secrecy and error, biomedical ethics, models of relationships in the "specialist-patient" system, specialist-specialist, international standards of activity in the physical therapists practice, management in a physical therapy, verbal and non-verbal communication, motivational interview with the patient or guardians/relatives, feedback, relations of specialists with different categories of patients, relatives and between colleagues. Fundamentals of management and leadership theory. Effective mentoring and supervision. Mentoring. Competencies of physical therapists in communicating with students. Fundamentals of public, project, and entrepreneurial activities. Innovative teaching technologies in higher education: essence, classification, and educational approaches. Interactive teaching

technologies in higher education institutions. Technologies of research-based learning and project-based education.

The final assessment is formed by the results of the current control and assessment.

Мета навчальної дисципліни - формування у майбутнього фахівця необхідного обсягу знань про законодавство України, що регламентує діяльність у галузі Охорони здоров'я, основні принципи та норми сучасної професійної етики фізичного терапевта, особливостей комунікації та лідерства для здійснення ефективної професійної діяльності, менеджменту, супервізії та викладання у вищій школі.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємність. ЗК 07. Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові,) компетентності
СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності та здоров'я СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії. СК 06. Здатність провадити професійну діяльність в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами. СК 08. Здатність ефективно здійснювати професійну комунікацію, зокрема вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства, надавати підзвітні послуги. СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та

викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 10. Здатність організовувати складні робочі процеси, взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяти розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

Обсяг навчальної дисципліни- 5 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна/дуальна	10	0	30	0	110	150

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Іноземна мова», «Латинська мова і медична термінологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до «спеціальності)», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Педагогіка та психологія».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма/дуальна форма			
	усього	л	усього	с. р.
Тема 1. Місце фізичної терапії в системі Охорони здоров'я України. Професійний стандарт фізичного терапевта.	6	2	4	4
Тема 2. Нормативно-правове регулювання охорони здоров'я, фізичної терапії та системи соціального захисту в Україні.	16	2	4	12
Тема 3. Етика та професійні особливості діяльності фізичних терапевтів. Етичний кодекс фізичних терапевтів.	16	2	2	12

Тема 4. Вступ до комунікації. Збір анамнезу, мотиваційне інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами. Зворотній зв'язок.	16	2	2	12
Тема 5. Особливості взаємостосунків в професійній діяльності фізичних терапевтів з різними категоріями пацієнтів та колегами. Документування.	12	0	4	8
Тема 6. Основи менеджменту та теорії лідерства. Ефективне менторство та супервізія.	16	2	4	10
Тема 7. Основи громадської, проектної та підприємницької діяльності, професійний розвиток фахівця.	28	0	4	22
Тема 8. Супервізія. Наставництво. Компетентності фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами.	10	0	4	8
Тема 9. Інноваційні технології навчання у вищій школі: сутність, класифікація та освітні підходи	12	0	6	8
Тема 10. Інтерактивні технології навчання у ЗВО. Технології дослідницького навчання і проектної освіти.	18	0	6	14
Всього годин:	150	10	40	110

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Місце фізичної терапії в системі Охорони здоров'я України. Професійний стандарт фізичного терапевта.

Тенденції розвитку систем охорони здоров'я в Україні та світі. Зв'язок системи реабілітації та системи соціальних послуг. Безперервність допомоги.

Філософські концепції розвитку суспільства та системи охорони здоров'я, зокрема. Внесок міжнародних організацій в розвиток якості охорони здоров'я. Джерела інформації, світовий досвід та найкращі практики.

Професійний стандарт фізичного терапевта. Використання наявних та залучення додаткових ресурсів і технологій для забезпечення якості послуг

Взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні.

Межі професійної діяльності та їх дотримання. Автономна практична діяльність, планування та управління часом. Відповідальність за наслідки надання послуг фізичної терапії перед суспільством та іншим фахівцями. Професійне мислення. Застосовування науково-доказової практики у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

Планування та здійснення особистого професійного розвитку, сприяння професійному розвитку колег. Обговорення рівний-рівному.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання охорони здоров'я, фізичної терапії та системи соціального захисту в Україні.

Правова рамка функціонування охорони здоров'я, фізичної терапії та системи соціального захисту в Україні. Джерела інформації та аналіз нормативно-правових актів. Взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я. Сприяння розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

Тема 3. Етика та професійні особливості діяльності фізичних терапевтів. Етичний кодекс фізичного терапевта. Основні моделі взаємовідносин між фізичним терапевтом та пацієнтом. Принцип „інформованої згоди" і “автономії" пацієнта. Юридичні та етичні вимоги.

Свобода та відповідальність у професійній діяльності фізичних терапевтів та ерготерапевтів. Сутність професійної моралі фізичного терапевта у сучасному суспільстві. Повага до прав та гідності пацієнтів/клієнтів. Якість надання послуг пацієнту/ клієнту. Профілактика ризику та терапевтичних помилок. Етична проблема навчання студента. Моральний вибір: проблема цілі та засобу її досягнення у практиці роботи фізичного терапевта та ерготерапевта.

Тема 4. Вступ до комунікації. Збір анамнезу, мотиваційне інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами. Зворотній зв'язок.

Комунікативна компетентність фізичного терапевта. Комунікативні знання, уміння та навички фізичного терапевта. Спілкування, поняття спілкування та його функції у сфері фізичної терапії. Взаємодія фізичний терапевт – пацієнт.

Опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функції, активності та участі. Принципи побудови стосунків з клієнтом в процесі інтерв'ювання. Зворотній зв'язок. Моделі зворотнього зв'язку. Амбівалентність пацієнта. Вербальна та невербальна комунікація. Обговорення та пояснення особливостей програми фізичної терапії, або компонентів індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

Тема 5. Особливості взаємостосунків в професійній діяльності терапевтів з різними категоріями пацієнтів та колегами. Комунікативні компетентності фізичних терапевтів.

Деонтологічні аспекти взаємовідносин у медичних колективах: проблеми корпоративності, демократичності, субординації. Між-, мульті-, трансдисциплінарна команда. Документування різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства. Передача медичної інформації в команді. Місце фізичного терапевта та ерготерапевта в командній роботі. Автономія та спільність у прийнятті рішень, комунікація, відповідальність. Застосування біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності для командного аналізу медичних, соціальних та особистісних проблеми пацієнта/клієнта. Проблеми деонтології та етики в педіатрії, онкології, геронтології, психіатрії. Особливості спілкування з особами з інвалідністю. Співпраця з рідними та близькими хворого. Взаємовідносини в процесі реабілітації з пацієнтами, які потребують певного ставлення в силу своїх особливостей, зокрема діти, особи з інвалідністю.

Тема 6. Основи менеджменту та теорії лідерства. Ефективне менторство та супервізія.

Основи управління, мотивації та стилі лідерства в команді та особистій практиці. Організація складних робочих процесів. Ресурси і технології для забезпечення якості послуг.

Професійна діяльність в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами. Професійна комунікація, документування згідно вимог чинного законодавства.

Роль та функції супервізора. Моделі супервізії та шляхи досягнення ефективної супервізії. Застосовування результатів наукових досліджень у при здійсненні діяльності супервізора. Участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик

Тема 7. Основи громадської, проектної та підприємницької діяльності.

Нормативно-правове регулювання громадської діяльності в Україні.

Основи підприємницької, інноваційної, проектної діяльності та фандрейзингу.

Взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії.

Тема 8. Супервізія. Наставництво. Компетентності фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами.

Реалізація освітніх програм, як клінічний керівник/ методист/ супервізор навчальних практик. Планування діяльності студента під час практики. Забезпечення супервізії відповідно до рівня очікуваних та досягнутих результатів клінічного навчання. Оцінювання успішності студента, шляхом безпосереднього спостереження.

Принципи управління часом під час супервізії допоміжного персоналу та надання послуг пацієнтам/клієнтам. Супервізія допоміжного персоналу відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов.

Тема 9. Інноваційні технології навчання у вищій школі: сутність, класифікація та освітні підходи.

Поняття та сутність інновацій в освіті. Технології та методи навчання: співвідношення понять. Проєктування технологій навчання. Основні етапи. Методи навчання у контексті інноваційних технологій. Викладання спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. Класифікація інноваційних технологій навчання у ЗВО. Освітні підходи в інноваційних технологіях навчання.

Тема 10. Інтерактивні технології навчання у ЗВО. Технології дослідницького навчання і проєктної освіти.

Дискусійні технології навчання. Технології навчання у співробітництві. Кооперативне навчання. Технології ситуаційного навчання. Імітаційні, ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг у формі ділової гри. Тренінг комунікативних навичок: нейролінгвістичне програмування в роботі педагога. Технологія педагогічного спілкування. Дослідницьке навчання. Технологія проєктного навчання (метод проєктів).

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин денна форма/ дуальна форма
Тема 1. Місце фізичної терапії в системі Охорони здоров'я України. Професійний стандарт фізичного терапевта.	1. Огляд моделей надання реабілітаційних послуг в різних країнах світу.	2
	2. Огляд моделей надання реабілітаційних послуг в різних країнах світу.	2
Тема 2. Нормативно-правове регулювання охорони здоров'я, фізичної терапії та системи соціального захисту в Україні.	3-4. Аналіз актуальних проєктів нормативно-правових актів в галузі охорони здоров'я та реабілітації.	4
Тема 3. Етика та професійні особливості діяльності фізичних терапевтів. Етичний кодекс фізичних	5. Етичний кодекс фізичного терапевта. Свобода та відповідальність у професійній діяльності фізичних терапевтів. Принцип „інформованої згоди" і “автономії" пацієнта.	2

терапевтів.		
Тема 4. Вступ до комунікації. Збір анамнезу, мотиваційне інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами. Зворотній зв'язок.	6. Мотиваційне інтерв'ю. Основні моделі взаємовідносин між фізичним терапевтом та пацієнтом. Принципи побудови стосунків з клієнтом в процесі інтерв'ювання. Моделі зворотнього зв'язку.	2
Тема 5. Особливості взаємостосунків в професійній діяльності фізичних терапевтів з різними категоріями пацієнтів та колегами	7. Між-, мульти-, трансдисциплінарна команда. Автономія та спільність у прийнятті рішень, комунікація, відповідальність. Документування.	2
	8. Особливості спілкування з особами з різними нозологіями та/чи визначеною інвалідністю. Співпраця з рідними/опікунами пацієнта. Комунікативні компетентності фізичних терапевтів	2
Тема 6. Основи менеджменту та теорії лідерства. Ефективне менторство та супервізія.	9. Визначення оптимального стилю менеджменту, способів мотивації та типів лідерства за різних умов.	2
	10. Визначення оптимального стилю менеджменту, способів мотивації та типів лідерства за різних умов	2
Тема 7. Основи підприємницької, громадської та проектної діяльності	11. Огляд проектів, ініціатив та можливостей для професійної, підприємницької, громадської та проектної діяльності в Україні	2
	12. Огляд проектів, ініціатив та можливостей для професійної, підприємницької, громадської та проектної діяльності в Україні	2
Тема 8. Супервізія. Наставництво. Компетентності фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами.	13. Реалізація освітніх програм, як клінічний керівник/ методист/ супервизор навчальних практик.	2
	14. Супервізія допоміжного персоналу.	2
Тема 9. Інноваційні технології навчання у вищій школі: сутність, класифікація та	15-16. Аналіз та застосування інноваційних технологій навчання у вищій школі.	4
	17. Змішане навчання. Психологічні та дидактичні особливості дистанційного	2

освітні підходи	навчання. Рекомендації до застосування.	
Тема 10. Інтерактивні технології навчання у ЗВО. Технології дослідницького навчання і проєктної освіти.	18. Застосування інтерактивних, дослідницьких та проєктних технологій у навчальному процесі ЗВО.	2
	19. Здоров'язберігаючі технології в освіті.	2
	20. Психолого-педагогічний супровід процесу формування здоров'я-збережувальної компетентності учасників освітнього процесу.	2
Всього годин:		40

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин денна форма/ дуальна форма
Тема 1. Місце фізичної терапії в системі Охорони здоров'я України. Професійний стандарт фізичного терапевта.	1. Професійний стандарт фізичного терапевта.	4
Тема 2. Нормативно-правове регулювання охорони здоров'я, фізичної терапії та системи соціального захисту в Україні.	2. Джерела інформації щодо нормативно-правового регулювання галузей охорони здоров'я та соціальної політики в Україні	4
	3. Основні нормативно-правові акти галузей охорони здоров'я та соціальної політики в Україні	8
Тема 3. Етика та професійні особливості діяльності фізичних терапевтів. Етичний кодекс фізичних терапевтів.	4. Етичний кодекс фізичного терапевта. Норми і принципи. Основні категорії та завдання.	4
	5. Моральний вибір: проблема цілі та засобу її досягнення у практиці роботи фізичного терапевта та ерготерапевта.	4
	6. Профілактика ризику терапевтичних помилок.	4
Тема 4. Вступ до комунікації.	7. Збір анамнезу у пацієнта із обраним порушенням функціонування.	6

Збір анамнезу, мотиваційне інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами. Зворотній зв'язок.	8. Розробка презентації мотиваційного інтерв'ю з пацієнтом чи опікунами/родичами. Вербальна та невербальна комунікація	6
Тема 5. Особливості взаєностосунків в професійній діяльності фізичних терапевтів з різними категоріями пацієнтів та колегами.	9. Особливості етичного спілкування та деонтологічної поведінки з особами з інвалідністю в практиці фізичних терапевтів	4
	10. Проблеми деонтології та етики в педіатрії, онкології, геронтології, психіатрії.	4
Тема 6. Основи менеджменту та теорії лідерства. Ефективне менторство та супервізія.	11. Типи лідерів та стилі менеджменту	2
	12. Особистісне (персональне) лідерство. Способи підвищення персональної продуктивності	2
	13. Визначні лідери в галузі реабілітації в Україні та світі	2
	14. Професійна комунікація, документування	2
	15. Роль та функції супервізора	2
Тема 7. Основи громадської, проектної та підприємницької діяльності.	16. Засади громадської діяльності, демократії та належного врядування	4
	17. Громадська діяльність в Україні та способи участі громадськості в процесі прийняття рішень	2
	18. Адвокація професії	2
	19. Принципи ділової комунікації та листування	2
	20. Інноваційна та підприємницька діяльність	2
	21. Фандрейзинг та фінансові можливості для громадських та підприємницьких ініціатив.	4
	23. Правові засади відкриття власної справи в Україні. Податковий облік.	4
	24. Взаємодія з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я	2
	25. Оцінювання успішності студента, шляхом безпосереднього спостереження.	4
Тема 8. Супервізія. Наставництво. Компетентності		

фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами.	26. Супервізія допоміжного персоналу відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов	4
Тема 9. Інноваційні технології навчання у вищій школі: сутність, класифікація та освітні підходи	27. Скласти порівняльну таблицю моделей навчання (пасивна, активна, інтерактивна). Підготуватися до групової дискусії «Застосування інноваційних технологій навчання».	4
	28. Підготувати міні-повідомлення на тему: «Теорія і методика застосування новітніх педагогічних підходів в освітньому процесі ЗВО: інформаційно-комунікативна, особистісно-орієнтована, компетентнісна, діяльнісна, проблемно-орієнтована, інтегративна, модульно-рейтингова, акмеологічна, цифрова» (одна на вибір).	4
Тема 10. Інтерактивні технології навчання у ЗВО. Технології дослідницького навчання і проєктної освіти.	29. З'ясувати теоретичні аспекти й практичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі ЗВО інтерактивних методів в контексті сучасних викликів навчання: сторітеллінг, метод аналізу кейсів, метод «інциденту», баскетметод, метод інверсії, формат одного запитання, гра-симуляція, дебріфінг, веб-квест тощо.	4
	30. Розробка стислих конспектів презентації різних видів технологій дослідницького навчання та практично апробувати їх у роботі з аудиторією (під час практичного заняття).	4
	31. Розробка алгоритму та представлення конкретного прикладу впровадження технологій проєктного навчання у систему роботи викладача: модульне навчання, кейс-метод, експериментальна ситуація тощо.	6
Всього годин:		110

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни:

Застосування теоретичних та практичних положень медичного права, професійної етики та деонтології в сфері фізичної терапії та ерготерапії завдяки:

знанням: сутності та особливостей професійної етики та деонтології; моралі, базових етичних категорій та етичних проблем у фізичній терапії, принципів та кодексу професійної етики, структури моралі та моральної свідомості; особливості взаємостосунків в професійній діяльності фізичних терапевтів з різними категоріями пацієнтів та колегами, особливості, види та стилі комунікації; знанням базових джерел медичного права та основних міжнародних та вітчизняних законодавчих документів в сфері майбутньої професії, основи менеджменту та теорії лідерства, ефективне менторство та супервізія, наставництво, компетентності фізичних терапевтів при спілкуванні зі студентами, основ громадської, проектної та підприємницької діяльності, інноваційних технологій навчання у вищій школі: сутність, класифікація та освітні підходи; інтерактивних технологій навчання у ЗВО; технологій дослідницького навчання і проектної освіти.

умінням: використовувати принципи професійної етики та норми права в процесі своєї професійної діяльності для запобігання виникнення проблем у роботі з пацієнтами та колегами та вирішення спірних питань; трактувати ключові питання правових та етичних аспектів діяльності фізичного терапевта; вміти налагодити взаємодію між фізичним терапевтом – пацієнтом; використовувати вербальну, невербальну комунікацію та різні стилі спілкування; застосовувати отримані знання в майбутній роботі за фахом, застосовувати етичне спілкування та деонтологічну поведінку з особами з інвалідністю в практиці фізичних терапевтів; запобігати конфліктам, а за необхідності вирішувати їх; вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства; взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні; ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг; викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/ методист/ супервизор навчальних практик; планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Шифр	Програмні результати навчання
Застосування знань та умінь	РН 01 Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта. РН 02 Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта. РН 04 Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності. РН 05 Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення потреб, порушень функцій, активності та участі. РН 15 Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями. РН 16 Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства. РН 17 Взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні. РН 18 Ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг. РН 19 Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/ методист/ супервизор навчальних практик. РН 20 Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі

засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер за порядком і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
1. Огляд моделей надання реабілітаційних послуг в різних країнах світу.	Розробка та презентація кейсів	8
2. Огляд моделей надання реабілітаційних послуг в різних країнах світу.	Перевірка індивідуальних завдань.	4
3-4. Аналіз актуальних проектів нормативно-правових актів в галузі охорони здоров'я та реабілітації.	Експрес-контроль	4
5. Етичний кодекс фізичного терапевта. Свобода та відповідальність у професійній діяльності фізичних терапевтів. Принцип „інформованої згоди" і “автономії" пацієнта.	Розробка та презентація кейсу	4
6. Мотиваційне інтерв'ю. Основні моделі взаємовідносин між фізичним терапевтом та пацієнтом. Принципи побудови стосунків з клієнтом в процесі інтерв'ювання. Моделі зворотнього зв'язку.	Тестовий контроль.	8
7. Між-, мульти-, трансдисциплінарна команда. Автономія та спільність у прийнятті рішень, комунікація, відповідальність. Документування.	Експрес-контроль.	4
8. Особливості спілкування з особами з різними нозологіями та/чи визначеною інвалідністю. Співпраця з рідними/опікунами пацієнта. Комунікативні компетентності фізичних терапевтів.	Есе.	8
9. Визначення оптимального стилю менеджменту, способів мотивації та типів лідерства за різних умов.	Розробка та презентація кейсу.	8
10. Визначення оптимального стилю	Експрес-контроль.	4

менеджменту, способів мотивації та типів лідерства за різних умов		
11. Огляд проектів, ініціатив та можливостей для професійної, підприємницької, громадської та проектної діяльності в Україні	Дискусія з проблемних питань	8
12. Огляд проектів, ініціатив та можливостей для професійної, підприємницької, громадської та проектної діяльності в Україні	Експрес-контроль.	4
13. Реалізація освітніх програм, як клінічний керівник/ методист/ супервизор навчальних практик.	Дискусія з проблемних питань	4
14. Супервізія допоміжного персоналу.	Експрес-контроль	4
15-16. Аналіз та застосування інноваційних технологій навчання у вищій школі.	Презентації та їх обговорення на задану тему	8
17. Змішане навчання. Психологічні та дидактичні особливості дистанційного навчання. Рекомендації до застосування.	Перевірка індивідуальних завдань.	4
18. Застосування інтерактивних, дослідницьких та проектних технологій у навчальному процесі ЗВО.	Презентації та їх обговорення на задану тему	8
19. Здоров'язберігаючі технології в освіті.	Експрес-контроль	4
20. Психолого-педагогічний супровід процесу формування здоров'я-збережувальної компетентності учасників освітнього процесу.	Перевірка індивідуальних завдань.	4
		100

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Introduction to Physical Therapy and Patient Skills / eds. M. Dutton. McGraw Hill, 2014. 752 p.
2. Gabard D.L., Martin M. W. Physical Therapy Ethics. 2nd Edition. F.A. Davis Company, 2011. 188 p.
3. White Book on Physical and Rehabilitation Medicine (PRM) in Europe. Chapter 7. The clinical field of competence: PRM in practice. European Physical and Rehabilitation Medicine Bodies Alliance. Eur J Phys Rehabil Med. 2018; 54(2):230-260 p.
4. Rehabilitation methodology and strategies a study physiotherapists. Springer. 2022. English translation of the original Italian edition published by Ri.O Editore S.r.l., Milan, 2017. – 83 p.
5. Ковальова О.М. Деонтологія в медицині: підручник. / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова, Н.М. Герасимчук // Київ, ВСВ “Медицина”. - 2ге видання. Випр. 2018. – 240.
6. Медичне законодавство: Правова регламентація лікарської діяльності / за ред. В.Ф. Москаленка, Б.В. Михайличенка // Київ, ВСВ “Медицина” 2012. – 496с.
7. Медико-правовий тлумачний словник / За ред. І.Я. Сенюти. – Львів: Вид-во ЛОБФ “Медицина і право”, 2010. – 540 с.
8. Задорожна-Княгницька ЛВ, Нетребя ММ, Бодик ОП. Педагогіка вищої школи : навч. Посібник. Одеса : КУПРІЄНКО СВ, 2022. 309 с. : рис., табл. URI: <https://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6535>
9. Марцева ЛА. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
10. Стинська ВВ. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
11. Татарнікова АА, Цокур ОС. Інновації та науково-педагогічні дослідження в сфері вищої освіти: методичні рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2024. 54 с. URI: <https://hdl.handle.net/11300/28859>
12. Менеджмент : навч. посіб. / за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної; М50 Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2021. – 460 с.
13. Основи менеджменту : [базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів / А. А. Мазаракі, С. І. Бай, В. Я. Брич та ін.] ; за ред. А. А. Мазаракі. - Харків : Фоліо, 2014. - 845с.
14. Ігнатєва І.А. Менеджмент організацій (малого та середнього бізнесу) / . А. Ігнатєва, О. М. Паливода, Р. В. Янковой // К. : КНУТД, 2014.
15. Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент. – К.: «Каравела», 2012. – 480с.

16. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.

17. Шершньова З.Є. Стратегічне управління. Підручник. – К.: КНЕУ, 2004.

18. Бондарчук М. К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством [Текст] = Financial sanitation and enterprise's crisis management : навч. посіб. / М. К. Бондарчук, І. В. Алексєєв ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 267 с.

19. Камнєва А. В. Антикризове управління підприємством [Текст] : навч. посіб. / А. В. Камнєва, Т. Ю. Можевенко ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". - Харків : ХАІ, 2015. - 83 с.

20. Борзенко В. І. Антикризове управління [Текст] : навч. посіб. / В. І. Борзенко ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2016. - 231 с.

Додаткові:

21. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи для здобувачів усіх спеціальностей освітнього ступеня «Магістр» /розроб. ОМ. Гавеля. Київ: НАКККіМ. 2021. 76 с.
<https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3451>

22. Теоретико-методичні аспекти викладання компонентів освітніх програм у системі підготовки магістрів у педагогічних закладах вищої освіти: колективна монографія / за заг. ред. Момот ОО, Зайцевої ЮВ, Карманенка ВВ. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка. 2023. 671 с. ISBN978-966-2538-91-5 <https://publishing.pnpu.edu.ua/catalog/view/279/364/1630>

23. Терещенко ЛА, Дзюбко ЛВ. Формування професійної самосвідомості молодих спеціалістів. *Актуальні проблеми психології*: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2020. Том X. *Психологія навчання. Генетична психологія. Медична психологія*. Вип.34. С. 284-298. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720776>

24. Терещенко ЛА, Толкунова ІВ. Самоактуалізація особистості як чинник збереження її психологічного здоров'я. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. Київ, 2021. № 4. С. 81-86. <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2021.4.81-86>

25. Tereshchenko LA, Savchenko HV. Psychology and Pedagogics: textbook. Vol. 1. Kyiv: Liudmyla Publishing House, 2024. 708 p. P. 153 – 170; 176 – 423. ISBN 978-617-555-242-1 <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744607>

26. Терещенко ЛА, Южакова ГО. Формування навчальної мотивації студентів в умовах дистанційного та змішаного навчання. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. Видавничий дім «Гельветика». Серія психологія. Випуск 2. 2025. С. 147 – 154. <http://psy-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/psy/issue/view/20>

27. Терещенко ЛА, Южакова ГО. Психологічні особливості сприйняття навчального матеріалу студентами з посттравматичним досвідом. Наукові перспективи: журнал. Серія психологія. № 8(62) 2025. С.1571-1584. <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/389>

28. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Київ, 2020. 71 с.

29. https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/689-ilovepdf_merged_6.pdf

30. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>

31. http://www.who.int/genomics/public/eu_declaration1994.pdf 4

32. <http://www.activecitizenship.net/patients-rights/projects/29-european-charter-of-patients-rights.html> 7

33. <https://www.globalhealthrights.org/instrument/cescr-general-comment-no-14-the-right-to-health/>

34. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-vukraini-02-10-2020.pdf>